

GDYĆ (33) *cn*

Sł stp notuje, Cn, Linde brak.

1. Wprowadza zdanie wyrażające okoliczności towarzyszące orzeczeniu zdania nadrzędnego (32) :

A. Wprowadza zdanie czasowe (13) :

a. Zdanie czasowo-uprzednie; *cum Vulg* [w tym: w antepozycji (5), w interpozycji (2)] (7) : *BierEz* Iv; Gdyć fie o tego [człowieka] pokuśił [Pokusa] Ledwo przed kijem precz muśił *BielKom* D4; Gdyć vmrę pochowaycie mię w grobie w ktorym mąż Boży leży *Leop* 3.Reg 13/31; Pomázże tedy żołącią oczy iego/ kthory gdyć poczuie kálanie żołąci/ będzie tharł oczy/ y zrzuci z nich bielmo/ á ogláda cię. *BibRadz Tob* 11/7[8]; *BudBib Tob* 11/7[3].

Połączenie: »gdyć ... tedy(ć)« (2): Gdyć wftanie gołpodarz y zámknie drzwi/ á poczniecie fthac ná dworze kołácąc we drzwi á mowiąc/ Pánie Pánie othworz nam/ A on wam odpowie mowiąc/ Niewiemci z kąd wy iestefcie. Tedy poczniecie mowić [*Ex quo autem surrexit pater-familias ... Tunc incipietis dicere*] *BibRadz Luc* 13/25; *RejPos* 225.

b. Zdanie czasowe z odcieniem warunku wskazuje na zbieżność w czasie sytuacji mogących nastąpić; *cum PolAnt* [w tym: w antepozycji (5), w postpozycji (1)] (6) : *HistJóz* E2; Twoy ci grzech będzie gołpodże Gdyć mu tą rzecz łep ogłodze *RejJóz* D5; A gdyć korzenia pytai(ą) Kořtow(a)ć go więc chwytai(ą). Wieć fwieze na wirfchu mieway *RejKup* e2; *RejFig* Aa8v; Lecz my wiemy fład then iest/ á gdyć przydzie Kryfthus żaden nie wzwie fładby był. *BibRadz Ioann* 7/27; Gdyćfy koniowi kopytá zfycháia/ vczyn mu dół przedeżlobem/ nogam przednim *SienLek* 176.

B. Wprowadza zdanie czasowo-warunkowe [zawsze w antepozycji] (5) : *BibRadz* 2.Reg 16/21; czekaymy nieprzyaciela gotowo/ by nas fpiących niezáltał/ gdyć nas obáczy gotowe/ będziec mu żal fwego vporu. *BielKron* 244v; Ale gdyć będziec mocno wierzył iż on nigdy nie złe nie czyni/ zázwdy fie kázda fprawá iego kázdemu podobác muśi: á obroci fie ku wielkiej pociefze kázdemu wiernemu iego. *RejPos* 206v.

Połączenie: »gdyć ... tedyć« (2): A gdyć obalon będziec ieden Bog Oćiec/ tedyć iuz y Syn Boży Bog z Bogá nie może być/ Abowiem áby był Synem Bożym/ muśiał fię z onego iednego Bogá vrodzić *GrzegRóżn* E4; *SienLek* 96v.

C. Wprowadza zdanie przyczynowe z odcieniem warunku [w tym: w antepozycji (7), w postpozycji (3), w interpozycji (3)] (13) : Iuz tu dziatki nie możem być/ Gdyć gołpodarz iał się robić. *BierEz* O, O; *OpecŻyw* 38; Bo gdyć mye Bogá fwego nigdy nye wzywáli/ Prożnoćby myę yuz kyedy w fercoch fwych poználi. *LubPs* N5v; *OrzList* g; Tu iuz rozumiesz/ gdić tám był/ iż cokolwiek fie tám dzyało/ iż to włytko byłá wola Oycá iego niebiełkiego *RejPos* 43v; *RejZwierc* 177v.

Połączenie: »gdyć ... tedyć« (4): Bo gdyć mu włyfłtkie rzeczy podłóżył/ tedyć mu nic niepodłózonego nie- zořtáwił [*In eo enim quod omnia ei subiecit, nihil dimisit non subiectum ei*] *Leop Hebr* 2/8; *CzechRozm* 93; Bo gdyć iuz ná on czás fzedł/ to iest/ táiemnicę niezbożności fprawował/ tedyć to niepodobna/ áby iefzće nie miał wykonać tey táiemnice y przyść. *CzechEp* 354, 367.

a. Przy zdaniu nadrzędnym pytajnym wprowadza argument podpierający retoryczność pytania, uzasadniający postawę mówiącego [zawsze w antepozycji] (3) : gdyć miřtrzewi fwemu napirwřzemu wino nie przepuściło/ á ku włytydu wiecznemu go przywiodło/ á coż dzifiefzszego Bachá iáko nie

ma zbłąźnić *BielKron* 6; gdyć kędy dáleko na ftronie miełzkáiących ćierpieć nie może: á iákoby ie v siebie ćierpiał? *CzechEp* 59, [400].

D. *Wprowadza zdanie przyzwolone: choć (1) :*

Połączenie: »gdyć ... przedsię« (1): Miłtrzu gdyćiechmy przez włytkę noc pracowáli/ przedfięmy nie nie poi- mali [*per totam noctem laborantes nihil cepimus*] *BibRadz Luc* 5/5.

2. *Zdanie dopełnieniowe (1) :*

Połączenie: »gdyć ... to« (1): nye nad naturą fyą bog młzcy a przeto gdycz y zyuođ zamyka to czyny aby dzywnyey znouu odtwarzayącz bołky dar był by poznán *PatKaz III* 105.

Cf **GDY, GDYBYĆ, GDYĆBY**

AK